

Date de geografie istorică oferite de „Harta Moldovei și a Țării Românești” tipărită la Nürnberg în anul 1785

de Stelian D. Coșuleț

Respingerea armatelor turcești și depresurarea Vienei în 1683 vor însemna începutul procesului de schimbare a echilibrului politic central și sud-est european. După aproape trei sute de ani de dominație a zonei, Imperiul Otoman se vede silit să se retragă la sud de Dunăre, fiindu-i pusă în discuție chiar și supremația exercitată în Balcani și în Strâmtoni. Austria este prima putere care va contura această nouă tendință politică. Mai târziu, către mijlocul secolului al XVIII-lea, acestea i se va alătura și Rusia. Separat, dar și în alianță, cele două mari puteri din spațiul central și sud-est european vor încerca, pe întreg parcursul secolului al XVIII-lea, să rezolve în propria favoare problema „moștenirii” Imperiului Otoman, aflat în evidentă decădere politică, militară și economică.

Țările române s-au aflat la confluența intereselor politice, militare și economice ale marilor puteri ale zonei. Și pentru că, așa cum aprecia sintetic A. D. Xenopol „zadarnic au fost silințele țărilor române de a rămâne neutrale în lupta uriașilor ce le înconjurau”¹ ele au încercat, ca printr-o politică abilă, de participare directă la conflictele militare sau prin stabilirea de alianțe și de prezentare a unor memorii asupra trecutului și, mai ales, asupra rolului pe care înșelegeau să-l joace în cadrul noului edificiu politic major al istoriei: să-și obțină independența statală. Practic însă, evenimentele desfășurate cu o repeziune însemnată și care au depășit cadrul strict zonal, au făcut ca nu numai acest deziderat însemnat al românilor să nu poată fi realizat dar, mai mult, țările române au devenit ele însele teatru de război, monedă de schimb a intereselor puterilor beligerante sau au fost, vremelnice, parțial sau în totalitate, ocupate de marile puteri ale spațiului central și sud-est european aflate în conflict. Este cunoscută ocuparea Olteniei de către austrieci². Tot Austria ocupă, în baza principiului compensațiilor echivalente care stipula căutarea în altă parte decât în Turcia propriu-zisă de teritorii care să despăgubească beligeranții învingători, în virtutea convenției încheiată cu Poarta la 7 mai 1775, partea de nord a Moldovei cunoscută sub denumirea de Bucovina. Paradoxal, în plină pace, Moldova pierdea, în urma victoriilor militare rusești din anii anteriori și a slăbiciunii cronice a Turciei, un teritoriu ce includea vechea sa capitală, Suceava, alături de alte câteva orașe importante, de numeroase sate și centre cultural-ecleziastice renumite.

Determinat de aceste evenimente și legat direct de necesitățile purtării războiului, secolul al XVIII-lea aduce o nevoie sporită de cunoaștere sub toate aspectele: istoric, cu privire la viața socială, la economie și bogățiile naturale, tradițiile și mentalitățile populației.

Acest interes general, sporit, al străinătății se va manifesta și în domeniul specializat al cartografiei, în decursul secolului al XVIII-lea apărând mai multe lucrări cartografice, multe dintre ele însoțite de ample descrieri, demne de menționat fiind cele făcute de L.F. Marsili, publicate în 1726³, care folosește, în mod sigur, harta stolnicului C. Cantacuzino apărută anterior la Padova în 1700⁴, lucrarea cartografică a lui Schwanz von Springfels, apărută în anul 1722⁵, hărțile lui Specht din 1790-1781⁶, „Memoriile...” generalului Bauer⁷, ca să nu enumerăm decât unele din cele mai importante lucrări ale genului. Toate aceste lucrări, ce vor folosi numeroase determinări astronomice, efectuate începând cu secolul al XVIII-lea, au un conținut mai bogat, realizat prin metode moderne de reprezentare. Modelele matematice, rigoarea dată de măsurătorile geodezice, folosirea geometriei descriptive au făcut posibilă apariția primelor hărți la scară mare. Tehnica difuzării hărților prin gravură va face ca, în secolul al XVIII-lea, să se pună bazele cartografiei moderne, total opusă principiilor anterioare, dominate de erori de longitudine, cu reprezentări deformate și localizări nesigure.

Acestei categorii de hărți moderne îi aparține și harta întocmită de Franz Ludwig Gusesfeld, tipărită la Nürnberg în 1785⁸. Titlul hărții este scris în limba germană, ca de altfel și denumirile de țări, teritorii și localități, el fiind dublat și de inscripția în limba franceză plasată pe fronthispiciul lucrării și având un caracter rezumativ, prescurtat. Iată transcrierea integrală a acestuia: „Charte von der Moldau und <http://cimec.ro> - <http://istoriebv.ro>

Walachey... nach den Astronomischen Beobachtungen des Russisch Kayserl(ische) Majors Islenief und denen Charten und Beschreibung des h(err) Hauptm(ann) Sulzer Ing(enieur) den Charten des ehmal(igen) russ(iche) Kays(er) Gen(eral) Lieut(nant) v(on) Bauer über die Moldau entworfen... von F(ranz) L(udwig) Güssefeld. Nürnberg... bey denen Homaennischen Erben... A(nn)o 1785. Mit Röm(ische) Keyserl(iche) Aller(nädigste) Freihayt^{9*}.

Din titlul lucrării rezultă că ea este tipărită la oficiul cartografic Homannsche Erben¹⁰ din Nürnberg în anul 1785 și este rodul mai multor autori¹¹. Așa cum remarcam anterior, alături de titlul german, lucrarea are și un titlu în limba franceză: „Charte de la Moldavie (et) de la Valachie dressé d'après des memoires authentiques par F.L. Güssefeld chez les heritiers de Homann”, sub care este plasată mențiunea cu caracter documentar: „Il este marqué entre autres dans cette charte la Boukovine appartenant jadis à la Moldavie”¹². Revenind la titlul german al hărții, să menționăm că el este figurat într-o manieră caracteristică, alegorică, deși de mai mică anvergură, ca la majoritatea lucrărilor de cartografie al secolului al XVIII-lea. Alegoria prezintă o piatră de hotar, așezată pe o înălțime și flancată de un arbore. Pe soclul pietrei de hotar, cu decor clasicizant, este gravată scara lucrării, exprimată în mai multe unități de măsură: „Geographische deutsche Meilen 15 auf einen Grad”; „Hungarische Meilen 13 1/2 auf einen Grad”; „Russische werst 104 1/2 auf 7 Grad”¹³. La partea inferioară, între chenarele ce o delimitează, cel exterior exprimat în grade, harta are inscripționată longitudinea: „grade der Länge von 46 Ferre”¹⁴ și, pe verso, scris ulterior cu cerneală neagră, indicativul „F. no.56”, fapt ce ne face să avansăm opinia că ea a făcut parte dintr-o colecție, fie publică, fie privată¹⁵.

În concluzie, putem spune că forma de prezentare a hărții este îngrijită, relativ bogat ornamentată cu alegorii, peisaje, inscripții, așa cum, de altfel erau toate produsele cartografice ale epocii, ea având reale valențe artistice, pe lângă cele istorice și documentare, ceea ce îi conferă aspectul general al unei stampe de epocă.

Analizând, în continuare, conținutul lucrării din punct de vedere geografic de o manieră generală, să remarcăm faptul că harta este destul de corect executată. Principalele forme de relief, munții, apele și câmpia, sunt redată prin metoda hașurilor iluminate vertical, ceea ce dă impresia unui ținut de munți și dealuri în care câmpiile apar ca porțiuni nehașurate. Rețeaua hidrografică este detaliată, fiind nominalizate doar principalele cursuri de apă. Ele sunt formate de numeroase alte râuri, nedenumite, care formează bazinele hidrografice ale râurilor importante. De asemenea, bălțile și lacurile sunt numeroase, bine redată și poziționate. Lanțul Munților Carpați = Karpatisches Gebirge ajung până la Dunăre, eliminându-se în felul acesta o deficiență a unor lucrări anterioare, și au în componența lor și câteva submasive constitutive: Tschaszlow Berg, Butschetschy Monts, Kerz Monts, Morarul Berg, corect poziționate. În fine, cursurile de apă foarte importante, Donau Fl. și Dniester Fl. sunt similar cu munții, hașurate, partea centrală a lor, ? nehașurată, sugerând existența și trasarea unui șenal navigabil.

Din punct de vedere istoric, harta redă corect realitățile politice-teritoriale ale zonei, doar prezentarea Serbiei, Bulgariei și Dobrogei ca state de sine stătătoare ținând, mai degrabă de un deziderat decât de realitate. Pentru țările române este foarte importantă delimitarea internă a unităților teritorial-administrative specifice, proprii. Județele Țării Românești și ținuturile Moldovei sunt atent delimitate, înscriindu-se în cuprinsul lor toate localitățile ce au reținut atenția autorului. În total pentru Transilvania, Moldova cu Bucovina, Țara Românească și Dobrogea sunt înscrise un număr total de 1008 localități, mai puține decât în lucrările anterioare¹⁶. Numele localităților este transcris în limba germană, de la o transcriere foarte corectă pentru unele dintre acestea până la una aproape indescifrabilă pentru altele. Localitățile sunt mult mai numeroase în zona de câmpie și în cea colinară, și mult mai puține în zona de munte. În general, sunt corect poziționate pe hartă. Date despre monumente și istoria zonei sunt foarte puține și nu se insistă asupra lor, cum, de altfel, nu sunt înregistrate nici date cu caracter economic. Afară de menționarea mănăstirilor și a unor locuri de bălăli, și acelea selectate arbitrar, nu se oferă alte informații, așa cum, de altfel era practicat în mod obișnuit, de către cartografii vremii.

Și lucrarea lui F.L. Güssefeld, ca toate hărțile timpului, are un caracter general. Ea oferă numeroase și importante informațiile care, coroborate cu alte tipuri de documente, pot duce la o mai bună cunoaștere a unor realități istorice ale zonei, fie politice și teritoriale, fie de organizare internă

administrativ-teritorială sau legate de dinamica dezvoltării habitatului uman de-a lungul timpului.

Pe de altă parte, deși considerată ca o lucrare cu caracter general, credem că ea a fost elaborată și folosită în scopuri politice și, mai ales, militare, determinate de schimbarea raportului de forțe în Europa Centrală și sud-estică ce se manifestă pe tot parcursul secolului al XVIII-lea.

Note:

1. A. D. Xenopol, *Istoria românilor din Dacia Traiană*, București, 1933, p.330.

2. Campania din 1716-1718. Prin pacea de la Passarowitz Austria ocupă Oltenia (1718-1739) alături de alte regiuni dunărene. Anterior, pentru o scurtă perioadă: dec. 1716-feb. 1717, Austria ocupase toată Țara Românească. Mai apoi, în timpul războiului ruso-austro-turc din 1735-1739, Rusia pătrunde în Moldova, pentru ca la 1770 să ocupe atât Moldova cât și Țara Românească, în afară de Oltenia. (Istoria României, vol. III, București, 1964, p. 455 și urm.)

3. L.F. Marsili, Danubius Panonice – Mysicus. Observationibus geographicis, astronomicis, hydrographicis, historicis, phisicis, perlustratus. Ex in sex themes digestus. Hagae – Amstelodami, 1726. Primul volum se referă, printre altele, la vestigiile arheologice din ținile Române (D. Adameșteanu, Il primo archeologo della Romania: L.E. Marsili, Roma, 1942; Călători străini, VIII, p. 48-63)

4. Ana Teșă Turdeanu, Oltenia, geografie istorică în hărțile secolului XVIII, Craiova, 1975, p. 11

5. Schwanz von Sprigfels, Beschreibung der Oesterreichischen Wallachei, in Humuzaki, IX/1, p. 644 și in Ungarisches Magazin, III/1783, p. 194 și urm.

6. Specht, Militärische Carte der Kleinen oder Oesterreichischen und grossen Wallachei... 1790-1791 (Ana Teșă Turdeanu, Oltenia..., Craiova, 1975, p. 207)

7. Friedrich Wilhelm von Bauer (Bawr). Ocupă un loc deosebit în literatura referitoare la geografia istorică a țărilor române. În 1769 face ridicări expeditive în Moldova și Muntenia. Publică lucrarea *Memoires historiques et géographiques sur la Valachie*, Frankfurt – Leipzig, 1778, amplă descriere istorică și geografică a Țării Românești cu multe amănunte orografice, hidrografice și economice, cu lista tuturor localităților pe județe. În 1781 publică la Amsterdam „Harta Moldovei”, bogată și bine informată, precisă și cu o execuție grafică ireproșabilă. (Marin Popescu-Spineni, România în izvoare geografice și cartografice, București, 1978, p. 190-191)

8. Franz Ludwig Gussfeld (1744-1808). Cartograf. Din 1773 lucrează pentru Homannische Erben și pentru Institutul cartografic „Schneider & Weigel” din Nürnberg. Opera sa însumează aproximativ 150 de titluri, multe dintre ele compilații. De aceea se consideră de către unii autori că F.L. Gussfeld nu aduce noutăți în domeniul cartografiei, cu mici, notabile totuși, excepții (J. Kretschmer, J. Dörfinger, F. Wawrik, *Lexikon zur Geschichte der Kartographie*, B. C/1, Wien, 1986, p. 284)

9. Traducere: „Harta Moldovei și Valahiei...” (realizată) după observațiile astronomice ale maiorului Islenief (ofțiter) imperial rus și a acelor hărți și descrieri ale domnului căpitan Sulzer inginer al fostului împărat al rușilor (și ale) generalului locotenent von Bauer pentru Moldova schimbată de T.L. Gussfeld. Nürnberg la (tipografia) Homannische Erben, anul 1785. Cu aprobarea prea milostivului împărat roman.

10. Homannische Erben. Casă de editură cartografică fondată în 1702 de Johann Baptist Homann (1663-1724), cartograf, gravor și editor din Nürnberg. Principala sa lucrare este Atlasul geografic general, care ajunge să cuprindă, la 1716, 126 de hărți. Activitatea îi va fi continuată de fiul său Johann Christoph Homann (1703-1730) iar, după moartea acestuia de mai mulți colaboratori ai oficinei sub numele de „Homannische Erben” până în anul 1813 când firma își schimbă numele după noul său proprietar, Christoph Fembo (L. Bargrow-Skelton, *Meister der Kartographie*, Berlin, 1963, p. 496)

11. I.R. Isleniev. Astronom rus. În anul 1771 determină coordonatele geografice ale orașelor Iași, Focșani, Brăila, București ș.a. Rezultatele cercetărilor sale de teren și observațiile sale astronomice sunt cuprinse în Noua hartă geografică a Moldovei și Valahiei..., lucrare des utilizată ulterior de cartografi și astronomi. (Marin Popescu-Spineni, România în izvoare geografice și cartografice, București, 1978, p. 188-189). Franz Josef Sulzer. Celebru pentru lucrarea *Geschichte des transalpinisches Daciens, das ist der Wallachey, Moldau und Bassarabien*, Wien, 1781-1782, însoțită de hărțile lui Iacob Adam „Kartes des alten Daciens, Karte der Wallachey, Karte von Moldau, Mappa von Oesterreich Moldau. (Marin Popescu-

Spineni, op. cit., p. 204-205) Sub numele de Oesterreich Moldau este înțelesă Bucovina, așa cum sub numele de Oesterreich Wallachey era înțelesă Oltenia. Este prima hartă a Bucovinei chiar dacă provincia smulsă Moldovei va fi denumită ca atare numai mai târziu, de către F. L. Güssefeld, în 1785.

12. Traducere: „Harta Moldovei și a Valahiei făcută după descrieri autentice de F. L. Güssefeld la moștenitorii lui Homann”. Printre altele este marcată Bucovina, „ce a aparținut în trecut Moldovei”.

13. Traducere: „Mile geografice germane 15 la un grad; Mile ungurești 13 1/2 la un grad; Verste rusești 104 1/2 la șapte grade.”

14. Pentru secolul al XVIII-lea meridianul de referință pentru longitudine era plasat în extremitatea vestică a arhipelagului Canarelor, în insula Hierro, numită ulterior Ferro. Față de meridianul „0” de la Greenwich, folosit actual, rezultă o diferență de 17°34' vest (A. Armbruster, De la capul de bour la vulturul bicefal. Contribuții alese în istoria Bucovinei., vol. II, Ausburg, 1993, p. 457.

15. Proprietarul lucrării a fost profesorul și lingvistul Sextil Pușcariu (1877-1948). De la descendenții acestuia din Brașov, harta a fost achiziționată de Muzeul Județean de Istorie Brașov, alăturându-se însemnatei colecții de cartografie a instituției.

16. Schwantz notează numai în Oltenia 878 de localități. În harta lui Specht numărul acestora este crescut la 1171, iar o hartă rusească de la 1835 menționează, din nou numai în Oltenia, 1449 de localități. Față de harta lui F.L. Güssefeld, acestea sunt realizate la scară mult mai mare, pe zeci de coli. Scara la care își realizează lucrarea F.L. Güssefeld îl obligă să selecționeze așezările umane cele mai însemnate. Iată, în continuare, repartitia pe provincii a localităților: Transilvania 92 de localități, Moldova 444 de localități, Țara Românească 402 localități, Bucovina 53 de localități.

Anexe:

Moldau. Sunt figurate 22 de ținuturi, numite ca și în cazul Țării Românești, districte. Între ele este menționată și Raja von Chotin.

Lista ținuturilor. Akierman, Bakou, Chotin, Raja von Chotin, Dorohoi, Falschy, Harlev, Jaschy, Jsmail, Karligatur, Kilia, Kohurlui, Lapuschna, Niamts, Orhey, Putna, Roman, Soroka, Tatarischer district, Tekutsch, Tutowa, Vaslui. În sud-estul teritoriului apare marcat district: Bassarabien.

Distr.(ict) Akierman. Sunt menționate 15 localități, două orașe: Akkierman și Palanka, restul localităților fiind sate.

Lista localităților. Akkierman, Banrako, Budak, Burnasul, Kantemirmursa, Kara Braim, Kintschuk-Schajjino, Josniokly, Jslama, Mursakagul, Orokas, Palanka, Slobosia, Soramasu, Tatarakaja.

Hydrografie. Este prezentat litoralul Mării Negre cu lacurile: Vinavo see (?), Mureasa See (?) și un lac al cărui nume nu se poate citi. Toate acestea sunt alimentate de râuri dintre care este nominalizat Dnister Fl. și Kogalnik od(er) Kunduk A.

Orografie. Județ de câmpie. Cu excepția cursurilor de apă și a lacurilor litorale nu este figurată nici o altă formă de relief.

Hotare. Hotarul de vest este terestru și fluvial și separă județul de „districtul tătäresc” și județul Chilia. Către nord-est și sud-est hotarul este constituit de cursul Nistrului și de litoralul Mării Negre.

Alte informații. Nu sunt oferite alte informații.

Distr.(ict) Bakou. Sunt cartate 21 de localități. Cu statutul de oraș sunt menționate localitățile Bacău, Ocna și Trotuș, în timp ce restul localităților sunt sate.

Lista localităților. Anguriasa, Bakou, Beschesty, Bogdaneschty, Burschuk, Brelillar, Choltin, Fara ony, Kalogurany, Kaschinu, Mitony, Okna, Oneschty, Petreschkany, Schetasui, Skit, Senatorul, Strasche, Totrusch, Tostana, Weischoara.

Hydrografie. Sunt menționate râurile: Milcow A., Totrusch A., Siret A., cu numeroși afluenți nenominalizați.

Orografie. Partea vestie a județului este ocupată de munți în proporție de o treime; restul județului apare figurat ca o câmpie.

Hotare. La nord hotar terestru separă județul de județul Neamț; către nord-est și est cursul

Siretului separă județul de județele Roman, Vaslui și Tutova. Mai departe, către sud, Milcovul și hotar terestru învecinează Bacăul cu județul Putna. Și, în sfârșit, graniță terestră, trasată pe culmile Carpaților separă județul Bacău de Transilvania.

Alte informații. Harta nu furnizează informații de altă natură.

Distr(ict) Chotin. Pe teritoriul ținutului sunt menționate 18 localități. Două au statut de târg: Noaselische și Berischany, celelalte fiind înregistrate ca sate.

Lista localităților. Arman, Badra, Berischany, Burleneschty, Ckniza, Denauz, Glinka, Kabiltschiu, Kosman, Kuptschin, Mindikatsch, Michalkiu, Noaselische, Percyta, Romankiwzy, Rusăny, Slobitka, Testiany.

Hidrografie. Rețea hidrografică bogată. Sunt menționate: Dnister Fl., Garăna A. și râuri nenominalizate.

Orografie. Considerat de autori ca un ținut de câmpie, deci nu sunt marcate alte forme de relief.

Hotare. Către nord și nord-est cursul Nistrului separă ținutul de Polonia. Către est, sud-est hotarul este fluvial și delimitează ținuturile Soroca și Dorohoi, în vreme ce pe direcția vest graniță combinată, terestră și fluvială separă Hotinul de ținutul Dorohoi și de raiaua Hotin.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

Raja von Chotin. Are teritoriu distinct, ce cuprinde zece localități. Hotinul este prezentat ca oraș fortificat. Sunt menționate două târguri: Lipschany și Kruglikiu, restul localităților având statut de sate.

Lista localităților. Chotin (și Choczim), Lehetschăny, Lipschany, Kruglikin, Marosenetz, Netobogewtz, Olak, Pirk(o)lweij, Rohatin, Strojesty.

Hidrografie. Este figurat cursul Nistrului, nominalizat râul Prut și afluenți ai acestora, nenominalizați.

Orografie. Bukowiner Wald acoperă aproximativ o treime din suprafața teritoriului, în partea nord-vestică a acestuia. Restul suprafeței apare ca și câmpie.

Hotare. La nord și nord-est cursul Nistrului delimitează raiaua de ținuturile poloneze; către est un hotar terestru departe teritoriul de județul Hotin. Către sud granița este formată de cursul râului Prut față de județul Dorohoi, în timp ce, către vest, hotar combinat, terestru și fluvial separă teritoriul de Bucovina.

Alte informații. Harta nu furnizează alte informații.

Distr(ict) Dorohoi. Ținutul are 22 de localități, dintre care Dorohoi și Ștefănești figurează cu statut de oraș, restul localităților fiind marcate pe hartă ca sate.

Lista localităților. Bokdaneschty, Dobronauz, Dorohoe, Grikan(y), Iseschty, Jeanutschka, Jeschanka, Kauschan, Krsnoluika, Kuliczany, Liviane, Mitap, Panait (?), Patruschăny, Pomerlianka, Poru Nigra, Seluschkany, Stephaneschty, Stracheva, Tatarschany, Turiatka, Walowek.

Hidrografie. Menționat un lac: Dorohoe Sea, precum și afluenți ai Prutului: Garăna A., Paskou A., Sila A. și Starostina A.

Orografie. O zonă împădurită, situată la nordul ținutului, este singura formă de relief, alături de câmpie, demnă de a fi cartată.

Hotare. La nord și nord-est cursul Prutului separă ținutul de raiaua Hotin, ținutul Hotin și ținutul Soroka. Către sud hotar terestru separă teritoriul de ținutul Hârlău, în timp ce, către vest, hotar combinat, fluvial și terestru, face demarcația față de Bucovina.

Alte informații. Pe hartă sunt marcate două mănăstiri: Poru Nigra și Turitka, aceasta din urmă având și statutul de sat.

Distr(ict) Falschy. Sunt cartate 12 localități. Fălciul este menționat ca oraș și capitală de județ, Hușiul ca târg; celelalte localități ale județului sunt sate.

Lista localităților. Armoschăny, Bogdanescht, Falschy, Husch, Gromosoja, Lukani, Rindeschty, Rudăny, Ruschany, Tschestekna, Tschetschoara, Turkelak.

Hidrografie. Râul Prut curge prin mijlocul județului pe direcția nord-sud. Afluenții săi dinspre est

sunt nominalizati, în timp ce, cei dinspre vest, deși trasați pe hartă, rămân nenominalizați. Iată râurile nominalizate: Valia Stinba, Sarata A., Pruth A., Lapuschna A., Kahadschu A., Sadanow See.

Orografie. La est de Huși este figurată Moghila Rebia și o zonă colinară împădurnită, destul de întinsă, ce trece și în „districtul” tătăresc, învecinat. Restul suprafeței județului apare ca și câmpie.

Hotare. La nord se învecinează cu județele Iași și Lăpușna, hotarul fiind terestru și fluvial constituit din râurile Prut și Kahnadschu A. La est hotar terestru separă județul de „districtul” tătăresc. Către sud, hotar terestru separă județul de Tecuci și Covurlui, în timp ce, către vest, hotar mixt, terestru și format de cursurile unor ape nenominalizate, separă județul de județele Tutova și Vaslui.

Alte informații. Nu se oferă alte informații despre acest județ.

District) Harlev. Sunt figurate un număr de 29 de localități. Dintre acestea Botoșani, Baia și Hârlău au statut de oraș, Cotnari de târg, restul localităților fiind sate.

Lista localităților. Bakany, Baja, Botoschany, Buhscha, Cotnar, Dalgeschty, Davidel, Etrene, Harlev, Jordak, Kasula, Kauschany, Keslanegul, Konteschty, Koseschty, Kosteschty, Lebaneschty, Luzuroj, Maseneschty, Nevorniz, Obresy, Onschany, Soldiest, Storeschty, Swor, Taranda, Tilagrăny, Toderan, Zibaneschty.

Hidrografie. Waya Kruscha a., afluent dinspre stânga al Prutului. Alte râuri nenominalizate făcând parte din bazinul Prutului.

Orografie. Dealuri înalte în partea estică a județului, ce se întind și în județele limitrofe Orhei și Soroca. Sunt figurate ca fiind împădurite sau cultivate cu viță de vie(?)

Hotare. La nord hotar terestru separă județul de județul Dorohoi. La est, hotar terestru față de județele Orhei și Iași. Către sud, hotar combinat, terestru și fluvial separă județul de județele Iași și Cărligături, iar la vest, de asemenea hotar combinat terestru și fluvial desparte teritoriul de județele Neamț, Roman și de Bucovina.

Alte informații. Două mănăstiri în localitățile Luzuroj și Davidel.

District) Jaschy. Ținutul Iași are 28 de localități. Capitala de ținut, orașul Iași este reprezentată ca o localitate având fortificații destul de ample. Restul localităților au statut de sate.

Lista localităților. Aneschty, Anieschty, Bolitschăny, Burleschty, Daraschkany, Daschy, Kalarasch, Kipereschty, Koskaleschty, Losowa, Makareschty, Morschesty, Noo, Nowaska, Okschăny, Osa, Ostrichăny, Pigneschty, Pojana, Pobrikany, Safroneschty, Serăschty, Surineschty, Syroi, Tschetezuja, Tutameschty, Unter Graby(?), Wolschinzy.

Hidrografie. Cursul Prutului, bine reprezentat, desparte ținutul în două părți aproximativ egale. Are numeroși afluenți nominalizați: Bachlui A., Sila A., Kahnadschu A., Dolina Busur., Ischiskana A., Nirnova A., Barasulanay A., dar și nenominalizați. Sunt figurați, de asemenea, afluenții ai Nistrului.

Orografie. Figurează dealurile Cotnariilor, aflate în cea mai mare parte în județul limitrof, Hârlău.

Hotare. Hotarul nordic este terestru și fluvial și desparte lașul de ținuturile Orhei și Hârlău. La est, vecinătatea cu ținutul Lăpușna se realizează prin hotar terestru, cum, tot hotar terestru separă, către vest, ținutul față de ținuturile Hârlău și Cărligături. Și, în sfârșit, către sud, hotar combinat, fluvial și terestru, delimitază ținutul Iași de ținuturile Fălcui și Vaslui.

Alte informații. Pe hartă apare un toponim, Unter Graby sau Untergraby, care nu pare a fi localizate; de asemenea toponimul Tschetetzua = Cetățuia, alături de semnul convențional de localitate, are și semnul ce indică locul unei bătălii.

District) Jsmail. Un județ pentru care se menționează 16 localități, trei dintre ele figurate ca orașe: Jsmail, Renv od(er) Timarowa și Tobak, restul localităților fiind considerate sate.

Lista localităților. Akirman, Batile, Babuy, Dendar, Jsmail, Kartal, Kasanaga, Kaschpunar, Kurmankja, Kishingini, Nou, Schilneidry, Tobak, Renv od(er) Timarowa, Woliana, Walkeneschty.

Hidrografie. Este constituită din cursul Dunării cu numeroase lacuri și afluenți, situați fără excepție pe partea stângă a cursului fluvialului. Sunt marcați distinct Kaltabuga See, Jalpuh See, Kagul See, Pruth A., Kagul A., Jalpuh min A., Jalpuh max. A., Kaspunar A.

Orografie. Județ de „câmpie”, cu lacuri și cursuri de apă numeroase, singurele forme de relief demne de a fi marcate pe hartă de către autori.

Hotare. Către nord, hotarul este terestru și separă județul de județul „districtul tătăresc”. La est vecinătatea cu județul Chișina este formată de cursul râului Kaspunar A. și de Kalta buga See. Hotarul sudic, către Dobrogea, este format de Dunăre și bălțile sale, în timp ce, la vest, râul Prut și hotar terestru separă județul de județul Covurui.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

District) Karligaturi. În cuprinsul acestui județ sunt cartate 16 localități. Târgul Frumos apare ca reședință de județ și ca oraș în vreme ce restul localităților sunt menționate ca sate.

Lista localităților. Baschkany, Babuscha, Domeschany, Dumneschty, Gardeleschty, Gendreschty, Ireneschty, Lebateschty, Nektuschane, Presechty, Sosna, Tabora, Tanga, Târgul Frumos, Undscheschty, Ziganeschty.

Hydrografie. Afluenți ai Siretului și Prutului din care este nominalizat numai Bachtui A.

Orografie. Dealuri împădurite în nordul și estul județului. Cele nordice sunt prelungiri ale dealurilor Cotnariilor.

Hotare. La nord hotar terestru desparte județul de județul Hârâu. Către est, hotar mare, terestru și fluvial, constituit de un afluent nenominalizat al Bahluiului, face delimitarea față de județul Iași. Hotar terestru realizează granița, către sud, față de județul Vaslui, în timp ce, către vest, cursul Siretului desparte județul de județul Roman.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

District) Kilia. Sunt marcate 11 localități, din care două orașe: Chilia și Tatar-Bunar, restul localităților având statut de sate. Chilia este marcat cu aldine ceea ce sugerează faptul că localitatea este capitală de județ.

Lista localităților. Burkut, Estimanagu, Genkini, Karabasch, Korenku, Kitezi, Kilia, Kolpak, Molotin, Samaschar, Tatar Punar.

Hydrografie. Numeroase cursuri de apă și lacuri, multe dintre ele nominalizate: Katlabuga A., Katlabuga See, Gr(oss) Taschyk, Kl(ein) Taschyk, Tasch(h)yk See, Jerena See, Sasek See.

Orografie. Este figurată o suprafață împădurită, pe o movilă situată în jurul localității Tatar Bunar.

Hotare. Terestru către „districtul tătăresc”, către nord. La est cursul râului Kogalnik od(er), Kunduk A., separă județul față de județul Cetatea Albă, în timp ce, la sud și sud-est hotarul este constituit din cursul Dunării, către Dobrogea și Marea Neagră. Către vest hotarul este format de râul Kaspuar și Kalta Buga See și desparte județul de județul Ismail.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

District) Kohurlui. Are un număr de 16 localități marcate pe hartă. Dintre acestea Galațiul, capitală de județ, este marcat ca oraș, o localitate Girschany este considerată târg în vreme ce celelalte localități sunt sate.

Lista localităților. Demoara, Galatz, Gatelor, Geleatschilor, Lielány, Gira(s)rey, Girschany, Dumeschty, Kaleriasch, Korurba, Kolkany, Manta, Schikscha, Terbeschty, Trajan, Pelety.

Hydrografie. Bazinul Prutului cu numeroși afluenți, nominalizat fiind doar Clan A. Partea sudică a județului este străbătută de Siret și Dunăre, cu afluenți și lacuri nenominalizate.

Orografie. Județ de câmpie, fără forme de relief care să atragă atenția în mod special.

Hotare. Către est hotar terestru și râul Prut separă județul de județul Ismail și de districtul tătăresc. La nord hotarul este terestru față de județul Fălciu. La sud râul Siret separă județul de raiaua Brăilei și de județul Râmnic în timp ce, către vest, hotar terestru desparte județul Covurui de județul Tecuci.

Alte informații. Nu oferă alte informații.

District) Lapuschna. Cuprinde 23 de localități ce au următorul statut: Lăpușna este oraș, Chișinău

este socotit târg, restul localităților fiind categorisite drept sate.

Lista localităților. Buzăny, Draguschany, Farladany, Karamursa, Kaschäny, Kischera, Makos, Kischnion, Korany, Kosaneschty, Kruglik, Lapuschna, Lugeschty, Miräny, Nemoräny, Peschtylia, Popeschty, Satuschany, Stoianitschane, Schescherbany, Zanguro, Zyganka, Warsereschty.

Hydrografie. Vasta rețea de râuri, nominalizate fiind: Dniester Fl., Jkiel A., Jwanischa A., Byk A., Botna A., Kogalnik od(er) Kunduk A., Lapuschna A., alături de acestea alte râuri nenominalizate formează bazinele Nistrului și, mai puține, ale Prutului.

Orografie. Ținutul este prezentat ca un județ de câmpie.

Hotare. La nord Jwanischa A. și hotar terestru desparte ținutul de Orhei. Către vest și sud hotarul este exclusiv terestru și demarcă teritoriul de ținuturile Fălciu și „districtul tătăresc”. La est și sud – est hotarul este mixt, terestru, urmat de cursul râului Byk A. până la vărsarea acestuia în Nistru. Face separarea de ținutul Tighina.

Alte informații. Harta nu furnizează informații de altă natură.

Distr(ict) Niamts. Sunt menționate 18 localități. Piatra Neamț apare ca oraș și reședință de județ. Cetatea Neamțului este marcată distinct, ca o fortificație însemnată, puternică, în timpul ce restul localităților sunt sate.

Lista localităților. Bachnaschäny de Schoss, Bachnaschäny de Suss, Bistriza de Schoss, Bistriza de Suss, Gana, Gangul, Kala, Kirillo, Kirlizy, Knakou, Krutze, Niamts, Piatra, Pingaranty, Skit, Taslui, Tîrgul.

Hydrografie. Sunt menționate distinct: Bistriz A., Niagra Dorny A., Moldova A. și cursuri de ape ce formează bazinele acestora, nenominalizate.

Orografie. Ținut muntos, cu mari zone împădurite. Numai o mică parte, în sud-est, are aspect de câmpie.

Hotare. La nord, hotar terestru, desparte ținutul de Bucovina. La est, hotar terestru și fluvial, delimitează teritoriul ținutului de ținuturile Hârlău și Roman. Hotarul sudic și sud vestic, terestru, pe culmea Carpaților, separă ținutul de Transilvania.

Alte informații. În teritoriul ținutului sunt menționate două localități cu numele de Skit.

Distr(ict) Orhey. Sunt figurate 27 de localități, din care numai capitala de județ, Orhei, este oraș, celelalte fiind sate.

Lista localităților. Dschorna, Gilischany, Gowodschäny, Grabova, Gura Moldawska, Jsakowa, Kiskäny, Kokarniza, Konoreshchy, Kot, Meschäny, Miguläny, Mogura, Moroschäny, Oneschäny, Orhey, Piatra, Rukoleschty, Sambuteschy, Sibarska, Sisäny, Sokoliwka, Tschetschy, Tscherniza, Ustia, Zidowka, Wadu.

Hydrografie. Este figurat bazinul râului Răut cu numeroși afluenți: Reut A., Dolina Dobruscha A., Kula A., Dolina Sagala A., Kokabak A., Sulukan A. și afluenți ai Nistrului, direcți, nenominalizați. La nord-vest de Orhei este reprezentat un lac în formă de sector circular.

Orografie. Zonă cu aspect muntos situată în partea nord vestică a județului ce acoperă și zone din județele limitrofe Soroca și Hârlău. Restul teritoriului acoperit de câmpie.

Hotare. La est, hotar către Polonia este fluviul Nistru; hotarul de nord, fluvial și terestru, separă județul Orhei de județul Soroca. Către vest, hotarul este exclusiv terestru către județul Hârlău, în timp ce la sud, hotar fluvial și terestru, desparte teritoriul de județele Iași și Lăpușna.

Alte informații. Nu sunt oferite alte informații.

Distr(ict) Putna. Sunt menționate 19 localități după cum urmează: Adjul este considerat oraș, Focșani este târg, restul localităților fiind sate.

Lista localităților. Adșehud, Balimanit, Balka, Berda, Blaschary, Boganka, Boyana, Bulkoujosa, Floresti, Fockschany, Goleschty, Guttoy Neyus, Mira, Ocobeschty, Ontscheschty, Pojana, Stigateu.

Hydrografie. Sunt menționate râurile: Siret A., Seletina A., Burlad A., Patna A., Totrusch A., Milocow A., precum și numeroși afluenți ai acestora nenominalizați.

Orografie. Considerat județ de „câmpie” deci, afară de cursurile de apă menționate, autorul nu reține alte forme de relief.

Alte informații. Este menționată o mănăstire, în localitatea Mira, situată în nord-vestul județului.

Distr(ict) Roman. Autorii rețin, pentru județul Roman un număr de 18 localități. Roman este capitală de județ și oraș, în timp ce restul localităților sunt sate.

Lista localităților. Bladeschty, Bodeschty, Dultschty, Furido, Jteschty, Kinek, Leti, Lewnaschesty, Netiropeschty, Pikitusch, Roman, Rontschesty, Sigurăny, Senesik, Sobany, Sterbeschty, Trischesty, Wengorany.

Hydrografie. Este nominalizat numai Sireth A. și afluenții ai acestuia nenominalizați.

Orografie. Dealuri împădurite, prelungiri peste râul Siret, către vest, a dealuri Cotnarilor.

Hotare. La est, cursul Siretului separă județul de județele Hârlău, Cîrligățuri și Vaslui. Către nord și nord-est hotarul este combinat, terestru și fluvial, format de cursul Siretului și afluenții ai acestuia și face delimitarea față de județul Hârlău. Și, în sfârșit, la vest și sud-vest, hotar format de afluenții ai Bistriței și de cursul Bistriței asigură granița către județul Neamț.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

Distr(ict) Soroka. În cuprinsul județului sunt menționate 23 de localități, dintre care, ca oraș, este menționată doar localitatea Soroca. Restul localităților au statut de sate.

Lista localităților. Bakschany, Bilzy, Bodoschany, Briana, Dentschany, Floreschty, Gristisch, Kacagul, Kodrăny, Lad, Kremenschuk, Mindik, Neuronka, Pelăny, Papritschăny, Popornika, Redschy, Sekuriane, Slobodina, Scherlăny, Soroka, Tatarowka, Wadu.

Hydrografie. Sunt menționate Dnister Fl. și Reutschelu A. precum și afluenții acestuia Kobolda A., Kanar A., Bolata A.

Orografie. Partea vestică a județului este ocupată de dealuri înalte, nenominalizate. Restul teritoriului apare ca o câmpie.

Hotare. Către nord-est fluviul Nistru separă județul de teritorii poloneze. La nord-vest hotarul este fluvial și terestru către județul Hotin. Către sud hotar terestru și fluvial delimitează teritoriul față de județul Hârlău și Orhei, în timp ce, la sud-est, graniță combinată, terestră și fluvială, face delimitarea către județul Orhei.

Alte informații. Nu se dau alte informații.

Tatarischer District. Are nominalizate un număr de 47 de localități. Benderul od(er) Tigina apare ca oraș puternic fortificat, ca orașe sunt figurate localitățile: Kauscheny, Salkuza, restul localităților sunt sate.

Lista localităților. Actabasche, Alai Mursa, Alemtschi, Anbota, Arschemaka, Aturȳ, Bender od(er) Tigina, Bescherany, Buririaki, Deol Mursa, Ekmurza, Deschagiru, Deschanlimu, Etesoi, Gundany, hanmurza, Kaiman, Kai Mursa, Karan Aniambet, Kara Mursa, Kalender, Kuschan, Kieschareborgany, Kinan, Kiptscha, Koar, Kolborisch, Kotak, Lerany, Mansuit, Mursa, Orak Mursa, Orangtui, Roschka Mursa, Sakunkokos, Salkuza, Siganka, Seklya, Seliman, Scharagara, Stanzik, Schusduk, Tarakly, Tscunaschd, Tutschesty, Varniza.

Hydrografie. Numeroase cursuri de apă, afluenții ai Dunării, Nistrului, Prutului sau care se varsă în lacurile litorale ale Mării Negre situate pe teritoriul județelor Ismail, Chilia și Cetatea Albă. O parte sunt nenominalizate dar și multe numite, marcate: Botna A., Kogalnik od(er) Kunduk A., Jalpuh min. (or) A., Jalpuh mag.(nus) A., Katlabuga A., Kugna A., Gr.(oss) Taschlyk A.

Orografie. Dealuri împădurite în vestul teritoriului, către județul limtrof Fălciu.

Hotare. La nord și nord-est, hotarul este terestru către județul Țăpușna și constituit de cursul Nistrului către Jedisan. La sud și sud-est, hotar terestru desparte teritoriul de județele Jsmail, Cetatea Albă și Chilia, în timp ce hotarul vestic, către județele Fălciu și Covurlui, este în întregime terestru.

Alte informații. Nu apar informații de altă natură.

Distr(ict) Tekutsch. Are un număr de 14 localități dintre care doar capitala de județ, Tecuci, apare ca oraș, restul fiind sate.

Lista localităților. Blenjașa, Goraro, Janieschty, Kaneschty, Koreda, Kroeschty, Matori, Mireschany, Parschany, Telpeschty, Telutsch, Zigeneschty, Umbrereschty, Wirfiase.

Hidrografie. Sunt figurate și nominalizate Burlad A., Eban A., Seletina A. și râuri nenominalizate care, alături de acestea, formează bazinele râurilor Prut și Siret.

Orografie. Județ de câmpie, deci nu are nici o formă de relief demnă de a fi semnalată de autori hărți.

Hotare. La nord și nord-est este despărțit terestru de județele Tutova și Fălcui. Partea de est și sud-est separată terestru față de județul Covrului în timp ce către vest, sud-vest râul Seletina desparte județul de județele Putna și Râmnic.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

District) Tutova. Sunt menționate un număr de 22 de localități, dintre care Bârladul apare ca oraș și reședință de județ, restul localităților fiind sate.

Lista localităților. Așeschty, Albeschty, Burlad, Fiureschty, Gasu, Golaseja, Goldăny, Gomereschty, Kama, Kirschkov, Kringet, Lingasar, Lugna, Oteschty, Patrischkany, Pogany, Roschkiobeschty, Ruschow, Tabucar, Taproeschty, Tschetatie de Pômunt, Rumă, Utscheschty.

Hidrografie. Sunt marcate distinct: Sireth A., Burlad A., Seletina A., și numeroși afluenți ai acestor râuri, nenominalizate. În dreptul localității Utschesty, pe cursul superior al râului Seletina este figurat un lac de dimensiuni mai însemnate.

Orografie. Județul Tutova este reprezentat ca un județ de câmpie, în consecință nu rețin atenția alte forme de relief.

Hotare. La nord județul se învecinează cu județul Vaslui, hotarul fiind terestru. Către est și sud hotar terestru demarcă teritoriul de județul Fălcui și respectiv de județele Tecuci și Putna. În sfârșit, la vest, cursul Prutului separă județul de județul Bacău.

Alte informații. O localitate a județului are o denumire semnificativă: *Taschetatie de Pômunt*, evident *Cetatea de pământ*, neputând explica, în acest moment, continuarea denumirii locului cu toponimul Rumă. Localitatea se află situată la sud de Bârlad.

District) Vaslui. Pentru județul Vaslui autorul hărții reține 16 localități, dintre care doar reședința de județ Vaslui este figurată ca oraș, restul localităților fiind sate.

Lista localităților. Balneschty, Beneschty, Bieleschty, Blescha, Golzăny, Garakova, Kordeschty, Kotsahăny, Mimeschty, Muntăny, Putnik, Rondăny, Tatarăny, Taltard(r)uy(?), Tromuschela, Vaslui.

Hidrografie. Menționat doar Tutova A., figurante pe hartă fiind și alte râuri, nenominalizate.

Orografie. Harta prezintă teritoriul județului ca o câmpie, nici o altă formă de relief nefiind figurată.

Hotare. Râul Siret face hotarul de vest către județul Roman. Către nord județul are hotar terestru față de județele Cârlișuri și Iași. La est se învecinează cu județul Fălcui iar la sud cu județul Tutova. Ambele hotare sunt terestre.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

Walachey. Sunt figurate 18 județe, teritoriile ce aparțin de raialele Braila, Giurgiu, Turnul și teritoriul Orșovei.

Lista județelor. Apar sub denumirea de „district”: Ardschisch, Buseo, Dolschy oder Nieder Schiul, Dumbrowitza, Gorsy oder Ober Schiul, Jifow, Jalomiza, Lowischta, Mehedinz, Mustschiel, Oltul, Praova, Rimnik, Rumanazy, Teleorman, Sakuiany, Wlaschka, Wultscha și Braila, Giorgewo oder Dschurschui, Thurnul, Orschowa.

District) Ardschisch. Sunt înregistrate 10 localități, dintre care Ardsisch și Piteschty sunt orașe restul fiind sate.

Lista localităților. Ardsisch, Batarey, Brodiany, Budsche sty, Burlescu, Coet, Csepary, Csimeschty, Remnischty, Remund, Remunda, Feteleschty, Kreminar, Lunga, Lyke, Pampogany, Piteschty, Skorăny.

Hidrografie. Dintre, relativ, numeroasele cursuri de apă este nominalizat numai Plavtscha A.

Orografie. Mare parte din județul Argeș este acoperită de munți, în nordul județului fiind nominalizat Kertz Mons. Partea sudică, de la Pitești în jos, apare ca regiune de câmpie.

Hotare. Către nord, granița terestră trasată pe culmea munților, separă județul de teritoriul transilvan. La est, sud și vest, hotar exclusiv terestru, face demarcația față de Muscel, Olt și Vlașca și respectiv Vâlcea.

Alte informații. Lucrarea nu furnizează alte informații.

Distr(ict) Buseo. Sunt menționate 14 localități, Buzăul ca oraș, Crntschiul ca târg, restul fiind sate.

Lista localităților. Albeschty, Arsele, Bafischioara, Buseo, Capucinschty, Crntschiul, Faiorei, Kotuna, Meteschty, Markorej, Mikul, Paltanăry, Plesoratete, Staneschty.

Hidrografie. Buseo A. și afluenții ai acestuia nenominalizați.

Orografie. O pătrime din județ este acoperită de munți, restul fiind figurat ca o câmpie.

Hotare. La nord, nord-est are hotar terestru cu Transilvania și Râmnic. Hotarul de vest și sud-vest este de asemenea terestru și separă județul de județul Săcuieni. La sud, prin hotar terestru, se învecinează cu Ialomița.

Alte informații. Nu sunt oferite alte informații.

Distr(ict) Dolschy oder Nieder Schiul. Sunt menționate 25 de localități, Krajova figurând ca oraș fortificat, Boileschty ca târg ca și Rohnda iar Sadowa ca mănăstire.

Lista localităților. Baldatui, Berka, Boileschty, Comostăny, Czereul, Ischalny, Jasenisa, Krajova, Lamna, Moratlaui, Obedin, Peris, Pojan, Rohnda, Rude, Sadowa, Serac, Sikui, Siiian, Stretioreschty, Schipot, Tarkatsch, Tirna, Turgiza, Zigureschty.

Hidrografie. Schiul A. și bazinul acestuia cu afluenți nenominalizați. Demezia A. cu bazinul acestuia și alte râuri nenominalizate.

Orografie. Județ de câmpie.

Hotare. La nord hotar scurt, terestru cu județul Gorj. Către est și vest hotarul este terestru și separă județul față de județele Romanați și respectiv Mehedinți. La sud hotarul este constituit de cursul Dunării.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

Distr(ict) Dumbowitza. Unul din județele Țării Românești pentru care sunt înregistrate un număr mare de localități: 34. Tirgowischt este oraș, Dragomireschty, Petroja, Moreschty sunt târguri. Sunt menționate și două mănăstiri: Berulta și Sacenjan. Restul localităților sunt sate.

Lista localităților. Artoschian, Baneschty, Barbateschty, Berulta, Branjeschty, Bugliceny, Caran, Cobia, Dembrovischioara, Daals, Dragomireschty, Gorneschty, Koteschty, Mogoschesty, Moreschty, Morojeschty, Odabeschty, Pojăny, Pedurăny, Petroschiza, Petroja, Podlosche, Piestewal, Podu Vălăny, Pinori, Sacenjan, Skitok, Spateny, Strimbeschty, Tatarceny, Tirgowischt, Ungarăny, Wakareschty, Walăny.

Hidrografie. Deși rețeaua de râuri este densă sunt menționate numai Colentina A. și Ilfovul A.

Orografie. Jumătatea de nord este muntoasă fiind menționați Butschetsch Mons. Cealaltă jumătate este ocupată, în mod aproximativ egal, de păduri și câmpie.

Hotare. La nord, granița trasată pe culmea munților, separă județul de Transilvania. Către est, hotarul este terestru față de Prahova, cum, aceleași tip de hotar separă, către sud, județul față de Ilfov. În sfârșit, la vest, granița către Vlașca este formată de cursul Argeșului, în timp ce, către județul Muscel este terestră.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

Distr(ict) Gorsy oder Ober Schiul. Județ pentru care sunt menționate 14 localități, Târgu Schiului ca târg, o mănăstire, Tismana, restul fiind sate.

Lista localităților. Albăny, Hobaja, Kabrea, Kotsan, Körby, Paltăny, Polwratsch, Popeschty, Poschar, Poros, Stephaneschty, Scherbeschty, Tirgu Schiului, Tismana.

Hidrografie. Menționat Schiul A. și numeroase cursuri de apă nenominalizate.

Orografie. Munții ocupă două treimi din suprafața județului, restul figurând ca șes.

Hotare. Nord, nord-vest hotar terestru către Transilvania. La est hotar terestru către Loviște și județul Vâlcea în timp ce, către sud și sud-vest hotar terestru desparte județul de Dolj și Mehedinți.

Alte informații. Nu sunt oferite alte informații.

Distr(ict) Ilfov. Sunt menționate 45 de localități, fiind județul cel mai populat al Țării Românești. Bukureschty apare ca oraș fortificat, iar Kretaneschty, Piteschty, Kedrăny, Floreschty, Gergitza, Mogoschoja sunt târguri. Plumbuita, Kirnotscha, Obileschty, Balamut sunt mănăstiri, în timp ce Wakareschty este și sat și mănăstire. Restul localităților sunt sate.

Lista localităților. Asfumazy, Balamut, Botăny, Bukureschty, Bundeschty, Casoba, Chiereschty, Cladeschty, Cornetul, Cziekaneschty, Demian, Dobreschty, Eremineschty, Fierastreau, Floreschty, Gergitza, Groka, Kaldaruschan, Kedrăny, Kirnotscha, Koruta, Kretaneschty, Krezulescht, Mogoschoja, Mogurell, Obileschty, Oltenitza, Piteschty, Plumbuita, Popeschty, Podu Purgan, Prundul, Posty, Potschovaleschty, Ragonan, Sarajnaska, Savordăny, Strimba, Snagov, Tschokaneschty, Vireschty, Vornieaza, Vladula, Ziguran, Wakareschty.

Hidrografie. Jalomiza A., Vinota A., Dumbrowitza A., Ardschisch A. și lacurile Kaldaruschan și Snagov. Sunt, de asemenea, marcate râurile, nenominalizate, ce aparțin de bazinele hidrografice ale acestora.

Orografie. Județ întins, masiv împădurit în partea sa nordică și nord-estică.

Hotare. La nord și nord-vest are graniță terestră cu județul Dâmbovița. La est graniță combinată, terestră și fluvială, separă județul de Ialomița. Către sud, cursul Dunării formează hotarul spre Bulgaria, în timp ce, la vest și sud-vest hotarul este combinat, fluvial în proporție de două treimi dar și terestru, față de județele Argeș și Vâlcea.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

Distr(ict) Jalomiza. Sunt menționate 33 de așezări dintre care Alechsăny, Endrareschty, Orzischăny, Orașul de Flots au statut de târg, restul localităților fiind sate.

Lista localităților. Albuteschty, Aleschăny, Baresaneschty, Baldureschty, Bodeăny, Caieschty, Calvareschty, Coccara, Chotar, Comana, Cuneschty, Endrareschty, Erbaduleschty, Gidiliz, Jalomiza, Karabot, Larga, Latăny, Malamoe, Molereschty, Olacari, Orzischăny, Oraschul de Flots, Plaskul, Poiana, Slobosia, Spettăny, Steniza, Schilara, Vesichian, Tejan, Uleschty, Uralt.

Hidrografie. Jalomiza A. și Colnarschi A. și afluenți ai Ialomiței, nenominalizați.

Orografie. Partea sud-vestică a județului este împădurită. Restul teritoriului județului este figurat ca o câmpie.

Hotare. Trestre către sud-vest, nord și nord-est față de Ilfov, Prahova, Buzău și Râmnic. Către sud-est hotarul este format de culul Dunării.

Alte informații. Harta menționează două poduri peste râul Ialomița în dreptul localităților Endrareschty și Slobosia.

Distr(ict) Lewischta. Județ care are în cuprinsul său numai sate, în număr de 13 și nici un oraș sau târg.

Lista localităților. Bredăny, Bomboeschy, Cornet, Kirăny, Kobeschty, Kiko Malai, Perischăny, Pouscher, Rakowitza, Rudera Portă Trajani, Strasgurg, Szuratsinesty.

Hidrografie. Menționat Lotra A., ce se varsă în râul Olt. Alte râuri nenominalizate.

Orografie. Județ muntos la granița cu Transilvania.

Hotare. Exclusiv terestre cu Transilvania către nord, cu Argeș către est, către sud și sud-vest cu Argeș, Vâlcea și Gorj.

Alte informații. Figurat Rotherturn și un drum amenajat ce pleacă de la Sibiu până în dreptul localității Pouschor.

Distr(ict) Mehedinz. Sunt menționate un număr de 44 de localități. Batocz, Baja și Czernatz sunt târguri, Motrul, Zinzerany, Rubata și Strechaja sunt figurate ca mănăstiri, restul localităților fiind socotite drept sate.

Lista localităților. Balta, Balta Wierde, Beltece, Baja, Batocz, Bistriz, Bresniza, Buboschány, Bureschty, Czegareaz, Czernetz, Dragoeschty, Filiasch, Fontina Domneaska, Izvorile Albe, Jzvorele, Kalineschty, Kalafat, Korostány, Mateschor, Maslaviz, Mostista, Motrul, Oreaviza, Ostrow, Predeschty, Prostány, Radina, Rekar, Relkicz, Rosoneschty, Runbata, Runk, Salz Niederlaga, Selhorez, Severiner Thurm, Sidaz, Strechaja, Ursoja, Zinzerany, Zetrowez, Valjerea, Viama.

Hidrografie. Motrul A. și alte râuri nenominalizate care curg spre Dunăre.

Orografie. Partea nordică a județului este acoperită de munți, restul teritoriului fiind figurat ca șes. De remarcat, de asemenea, prezentarea zonei dintre localitățile Fontana Domnaska și Baltawierde ca o adâncitură însemnată, ocupată de un lac ce comunică cu Dunărea și care este alimentat de un râu nenominalizat.

Hotare. Nord, nord-est și sud-est, hotar terestru către județele Gorj și Dolj. Către vest, hotar terestru și fluvial, cursul Dunării separă județul de Transilvania și părți ale teritoriului sârbesc.

Alte informații. Nu furnizează alte informații.

Distr(ict) Mustschiel. Are opt localități figurate, cu localitatea Kimpulung ca târg, restul fiind sate.

Lista localităților. Bottány, Dragoslavile, Gettineshty, Kimpulung, Korby, Gramanesty, Rukur, Viereschty.

Hidrografie. Marcat distinct un singur curs de apă: Rou Turgului.

Orografie. Două treimi din teritoriul județului sunt acoperite de munți.

Hotare. Exclusiv terestre cu județele limitrofe: spre nord se învecinează cu Transilvania, spre est cu Dâmbovița, spre sud-est cu Vlașca și spre vest cu Argeș.

Alte informații. Nu sunt oferite alte informații.

Distr(ict) Oltul. Sunt menționate 23 de localități. Slatina, Serbaneschty, Burlize, Jsuaara, Komanka apar ca târguri, restul așezărilor fiind sate.

Lista localităților. Burlize, Csoreschty, Deneschty, Fata, Jsuaara, Karawanwschty, Kimpumare, Koman, Komanka, Kriwa, Kurliscora, Lineschty Milkow, Oboja, Poiana, Ostri, Olaja, Schoariza, Serbaneschty, Senoga, Slatina, Stoineschty, Veischora.

Hidrografie. Stimbul A și Aluta A. și alte râuri nenominalizate.

Orografie. Județ de câmpie, figurat ca atare.

Hotare. Către nord, est și sud are hotar terestru cu județele Argeș, Teleorman și raiaua Nicopole-Turnu. La vest granița este formată de cursul Oltului și desparte teritoriul județului de Romanai și Vâlcea.

Alte informații. Harta nu furnizează alte informații.

Distr(ict) Prahova. Sunt menționate 18 localități, dintre care Ployest este oraș, Kimpina, Flireschty, Phillipeschty sunt târguri, restul fiind sate. Patru localități: Lespes, Brebu, Zănoaga și Sinai, apar ca mănăstiri.

Lista localităților. Botjan, Brebu, Dermoneschty, Dobany, Draganeschty, Flureschty, Glodjan, Kimpina, Lespes, Mardisanan, Mogurány, Ployest, Phillipeschty, Radilou, Sinai, Tirgsohoara, Ungurán, Zanoaga.

Hidrografie. Menționat Prahova A. și afluenții ai acestuia, nenominalizați.

Orografie. Jumătatea nordică a județului este muntoasă, cea sudică fiind prezentată ca o câmpie.

Hotare. La nord teritoriul are hotar terestru cu Transilvania, la est, hotar terestru cu județele Săcuieni, Buzău și Ialomița. Pe coordonata sud-vestică județul are hotar mixt, terestru și fluvial format de Râul Prahova, cu Dâmbovița.

Alte informații. Drum amenajat din apropierea localității Timiș, situată în Transilvania până în estul mănăstirii Sinaia.

District) Fîrnîk. Sunt menționate 22 de localități, Fîrnîk Sarat este oraș, restul localităților având statut de sate.

Lista localităților. Bombeschty, Bolt, Carolunga, Domniza, Emir, Grabeneschty, Ghilimele, Gorgusch, Krestat, Lopatna, Manan, Maximăny, Marineschty, Oureschty, Paltschiazy, Popeschty, Fîrnîk Sarat, Fîbaitshăny, Stereschty, Siminikul, Schiowan, Schereneschty.

Hidrografie. Buseo A., Buseo FL, Patna A., și alte râuri nenominalizate.

Orografie. Județ de câmpie.

Hotare. Hotarul nord, nord-estic este fluvial în cea mai mare parte dar și terestru. Desparte județul de județul Putna și teritoriul raialei Brăila. Către est cursul Dunării face demarcația față de Dobrogea în timp ce, către sud-vest, hotar terestru îl delimitează de județele Buzău și Ialomița.

Alte informații. Nu sunt prezente alte informații.

District) Rumanazy. Sunt trecute pe hartă un număr de 24 de localități. Brankowan și Karakal sunt considerate orașe, Izelei și Izlas, târguri, restul fiind sate.

Lista localităților. Brankowan, Burskowăny, Csîfiany, Doba, Gredinar, Izelei, Izlas, Janke, Kalujul, Koteran, Karakal, Murta, Omer, Piatra, Pleviten, Prapar, Potel Orli, Rosita, Run, Stojeneschty, Skitt, Slavăny, Urez, Urzika.

Hidrografie. Aluta A. și alte numeroase cursuri de apă nenominalizate.

Orografie. Județ de câmpie.

Hotare. La nord, hotarul este terestru, către județul Vâlcea. Către est, cursul Oltului separă teritoriul de județul Olt. La sud hotarul este constituit de linia Dunării, în timp ce, către vest, hotar terestru delimitează județul față de județul Dolj.

Alte informații. Nu sunt oferite alte informații.

District) Teleorman. Sunt menționate 29 de localități, Ruschy de Wedea și Simniza sunt figurate ca târguri, restul localităților fiind sate.

Lista localităților. Barbateschty, Bellitory, Borolonga, Fintinele, Formosa, Gurăny, Jappa, Jsboieschty, Lazăny, Mikaleschty, Nekaleschty, Nowaz, Olpie, Pietros, Plaska, Potkova, Prasna, Puzintei, Ruschy de Wedea, Serbi, Simnitza, Skajesty, Stebore, Supara, Schindez, Tatareschty, Turkarschy, Vaguăny, Umeschty.

Hidrografie. Este menționat Wedea A. și numeroși afluenți ai acestuia, nenominalizați și care formează bazinul hidrografic al râului.

Orografie. Județ de câmpie și, în consecință, este prezentat ca atare.

Hotare. Hotar terestru către vest și nord-est cu județele Olt, Argeș și Vlașca. Granița sudică este constituită de cursul Dunării.

Alte informații. Două poduri peste râul Wedea în dreptul localităților Bellitory și Plaska.

District) Sakuieny. Sunt menționate nouă localități, două târguri, Wolăny și Corleği, restul având statut de sate.

Lista localităților. Apostolăny, Corleği, Fonana Domnilor, Mureschu, Piutoblanka, Podăny, Ruska, Uriat, Wolăny.

Hidrografie. Tolaschinul A. și alte cursuri de apă, nenominalizate.

Orografie. Județ mic, muntos în proporție de două treimi, partea sudică fiind figurată drept câmpie.

Hotare. Hotar terestru desparte județul de Transilvania și de județul Buzău. Către vest și sud-vest hotarul este terestru către județul Prahova.

Alte informații. Este figurat un drum amenajat prin pasul Buzău ce vine din Transilvania până în dreptul localității Wolăny.

District) Waschka. Sunt menționate 16 localități, Odovoja, Greosch, Csiokoneschty, Corby, Cojani fiind târguri, restul sunt sate. Cumana apare ca mănăstire.

Lista localităților. Albele, Bolta, Cojani, Comaneschty, Csiokoneschty, Corby, Cumana, Greosch, Kabales, Moreschty, Odiveja, Paraoj, Petrieschty, Rakowek, Sirimba, Spinuly.

Hidrografie. Ardschisch A. și Niaslow A. alături de care sunt figurate alte cursuri de apă, nenominalizate și care fac parte din bazinele acestora. Este menționat și lacul Cumana.

Orografie. Este considerat un județ de câmpie, nici o altă formă de relief nefiind menționată, cu excepția unei suprafețe împădurite, situate în nord-estul teritoriului, către județul Ilfov.

Hotare. Hotarul de nord-vest este terestru și desparte județul de Teleorman, Argeș și Muscel. La sud se învecinează cu raiaua Giurgiu prin hotar terestru. Către nord-est hotarul este combinat, fluvial și terestru, către Ilfov, și realizat în cea mai mare parte de cursul Argeșului.

Alte informații. Nu se oferă alte informații.

District) Wulkscha. Autorul reține 15 localități, dintre care Okna Mare și Rimnik sunt orașe, Bobăny și Csetreja târguri, restul fiind sate.

Lista localităților. Bobăny, Csetreja, Dragazan, Gardeschty, Kelimaneschty, Kosia, Ohaba, Okna Mare, Pariány, Rimnik, Stoinits, Szeridány, Schandul, Vedeschty, Uresz.

Hidrografie. Aluta A. și afluenții nenominalizați aparținând bazinului acestuia.

Orografie. Jumătatea nordică a județului este acoperită de munți în timp ce jumătatea sudică este prezentată ca zonă de câmpie.

Hotare. La nord, hotar terestru cu Loviște, la est Oltul separă teritoriul de Argeș. Către sud și vest hotarul este terestru către Romanai și respectiv Dolj și Gorj.

Alte informații. Kosia este figurată atât ca localitate cât și ca mănăstire.

Raiale. Spre deosebire de Moldova, unde este menționată Raja von Chotin, raialele de pe linia Dunării nu sunt denumite ca atare, fiecare dintre ele având, însă, un teritoriu pe care îl controlau și administrau.

Raiaua Brăilei. Cuprinde localitățile Brăila, puternic fortificată în sistem Vauban, și Tufeschty, Odaya Visirului, Baldowineschty. Hotarul teritoriului începe, către est, pe râul Siret, în sudul localității Maxinány din județul Râmnic și continuă terestru până la nordul localității Carolunga din același județ.

Raiaua Giurgiu. Reprezentată ca fiind mai întinsă dintre toate teritoriile de acest fel. Cuprinde localitățile: Giorgewe oder Dschurschui, Bonasa, Sinaili. Orașul Giorgewe este prezentat ca fortificat însă nu de amploarea Brăilei. Granița teritoriului începe pe Dunăre la est de localitate Bonasa, cuprinde o parte din teritoriul județului Vlașca și revine pe Dunăre la est de satul Schiudez din același județ Vlașca.

Raiaua Turnu-Nicopole. De dimensiuni mai mici, cuprinde doar două localități: Turnul, nefortificat și Karalla. Teritoriul aparținător este delimitat, către est, de cursul unui râu nenominalizat ce trece în apropierea localității Fântânele din județul Teleorman. Către nord, hotarul este terestru, începe la nordul localității Karalla și atinge cursul Oltului la nord de localitatea Gredinar din județul Romanai. În fine, către vest și sud, hotarul este format de cursul Oltului, respectiv al Dunării.

Orschowa. Situat la extremitatea vestică a Țării Românești, extra teritorial dar lipit de aceasta, are un teritoriu distinct format de localitățile Orschowa și Alt Orschowa. Orschowa este plasată pe o insulă a Dunării și este puternic fortificată în sistem Vauban, în timp ce Alt Orschowa este pe teritoriu continental.

Bukowina. Sunt menționate 53 de localități. Sireth, Sutzawa și Czernowiz sunt orașe, Wisnitze este târg, restul localităților fiind sate. Apar numeroase mănăstiri: Jespaz, Lukie, Misirufka, Mamajesty, Mamornitze, Masirufka, Mmihatze, Mitek, Moldavitze, Negrilasza, Nihava, Opreszan, Ostrizew, Piatra Dorny, Presokareny, Purtinesty, Putilova, Raochesna, Robosin, Rotokany, Ruscu Moldavitze, Torosifze, Varanzi, Wamma, Wisnitze, Wolaku, Woronet, Zacharistie.

Hidrografie. Nierster Fl., Goldene Bistritz A., Pruth A., Sireth A., Moldova A., Sutzawa A., Cernomare A., Czeremos Alba A. și numeroși afluenți ai acestora, nenominalizați.

Orografie. Ținut acoperit de munți și păduri, străbătuți de cursuri de apă. De-a lungul Prutului este figurată o zonă de câmpie după care urmează, spre est, Bukowiner Wald.

Alte informații. Nu sunt furnizate alte informații.

Siebenburgen. Pentru Transilvania este trasată numai granița față de vecinii ei: Bucovina și Moldova la est, Țara Românească la sud și Ungaria la nord și nord-vest. Granițele sunt exclusiv terestre, figurate pe creasta Carpaților față de Moldova, Bucovina și Țara Românească și pe o linie ce începe la vest de localitatea Kimpulung, continuă la est de localitatea Berkesz, plasată în Ungaria, și se sfârșește la Eisenhthor Pass. Nu sunt trecute unitățile teritorial-administrative proprii.

Lista localităților. Abrud Banya, Almas, Armenien Stadt, Aranyvar, Bethlen, Bistritz, Bergoer Pass, Busa, Bikfalva, Bagyon, Birthalmen, Beretzk, Blasendorf, Brad, Bross, Clausenburg, Carlsburg, Csikfalva, Csik Sereda, Csertes, Dees, Draas, Deva, Ebesfalva, Fogarasch, Fold, Görging, Gr. Schenk, Gylau, Hatzeg, Hermanstadt, Hokurasa Schanze, Homorod, Hunyad, Illyefalva, Illyc, Kasseras, Kerestur, Kesdy S. Letek, Ksedy Vasarhely, Kisdemeter, Kosär Var, Köreapatak, Körös Banya, Kronstadt, Küköllvar, Löschkirch, Marienburg, Maros Vasarhely, Medwisch, Meschen, Milcovar, Miklosvar, Mullenbach, Nagy Enyed, Nagyag, Nemeti, Offenburg, Papols, Räps, Reismarkt, Reghan, Rodna, Rosinar, Rosenau, Ropot, Rotond, S. Benedek, S. Kiraly, S. Miklos, Szamosfalva, S. Mihaly, S. Miklos, Somlye, Schesburg, S. Demeter, S. Pal, S. György, Sabola, Tarteln, Toploza, Torda, Tötfalu, Tövis, Uaslab, Udvaehely, Uaslab, Uzon, Varhely, Winz, Zaiden, Zlatna.

Hydrografie. Sunt figurate principalele cursuri de apă: Gr.(oss) Scamos A., Kleine Scamos A., Marosch A., Alt oder Olt A., Gr(oss) Kokel A., Kl(ein) Kokel A. și numeroase alte râuri nenominalizate ce formează bazinele acestora.

Orografie. Curbura Carpaților și, schematic, Carpații Apuseni. Restul teritoriului este reprezentat nediferențiat, ca o zonă de câmpie.

Alte informații. Ele au fost preluate în legătură cu spațiile adiacente ale Moldovei și Țării Românești. Este vorba în primul rând de căi de comunicații amenajate. (n.a.)

Land Dobrudsche. Sunt menționate doar 17 localități. Chirrschowa, Chinstange = Praslowitscha, Dristra oder Silistria, Isacza, Maczin, Turtucay, Tulcza, Tschernawoda sunt orașe, Baja, Maneala, Rascowat sunt târguri, restul localităților fiind sate.

Lista localităților. Chinstange = Praslowitscha, Chirrschowa, Daja, Dristra oder Silistria, Gischma, Igliza, Isacza, Maneala, Maczin, Nou, Raschowat, Roseschty, Turtucay, Tulcza, Tusla, Tomiswar = Pargala, Tschernawoda.

Hydrografie. Donau Fl. și alte cursuri de ape nenominalizate. Pontus Euxinus oder das Schwarze Meer. În dreptul deltei Dunării este inscripționat „Dir, v. Mundungen der Donau”.

Orografie. Apar figurați, fără a fi numiți însă, Munții Măcinului și o zonă de pădure situată la nordul și estul acestora. Restul teritoriului apare ca o câmpie.

Hotare. Numai hotarele naturale sunt desenate pe hartă: cursul Dunării și litoralul Mării Negre.

Alte informații. Nu sunt oferite informații de altă factură.

Geschichtsgeographische daten enthalten in der „Harta Moldovei și a Valahiei” - „Karte der Moldau und Wallachaei” 1785 in Nürnberg herausgegeben (Zusammenfassung)

Das Ende des XVII-ten Jh. bringt wesentliche Änderungen in dem politisch-territoriellen Ausschen des Zentral und Osteuropäischen Raumes. Das Streben des habsburgischen Reiches, und später des Zarenreiches die türkische Herrschaft zu entfernen und diese entlang der Donau festzusetzen, wird in grossen Masse auch in dem folgenden Jahrhundert forgesetzt.

In diesem Sinne, werden die von Rumänien bewohnten Völker: Transilvania-Siebenbürgen, Moldova – Moldau und Țara Românească – Wallachei versuchen eine Einheit zu bilden. Dieses geschah durch diplomatische Verhandlungen und Vereinigung mit einer oder der anderen, im Konflikt einbezogenen politischen Kraft im Sinne der Erzielung der Unabhängigkeit Andererseits ist die Rede um ein politisches

Spiel, in dem die europäischen Grossmächte derjenigen Zeit, die rumänischen Länder nicht nur als ein Lösungsproblem der lokalen, territorialgebundenen Probleme betrachten sondern diese in eine Kriegsszene verwandeln. Ausserdem, von der general politischen Lage aus gesehen, kann man eine Interesse für das Kennenlernen der geschichtlichen, politischen, wirtschaftlichen und administrativen Geschehnisse in den rumänischen Ländern, feststellen. Unter anderen ist diese Feststellung durch die Kartographie konkretisiert. Dieses ist auch der Fall der „Härții Moldovei și Valahiei“ - „Karte der Moldau und Wallachei“ die von F. L. Güssefeld hergestellt wurde und 1785, von der Druckerei „HOMAEINISCHE ERBEN“, Nürnberg herausgegeben wurde. Dieses geschah zehn Jahre nach dem Anschluss Bukowinien's Teil der mittelalterlichen Moldau, an das habsburgische Reich.

Der Autor dieses Artikels analysiert diese Karte von geographisch-geschichtlichen, sozialen und administrativen Geschehnisse dergengen Zeit bei siet Legend. Erwähnungswert wäre dass die Arbeit dem rumänischen Philologen Sextil Pușcariu angehorst, Arbeit die mit Hilfe seiner Nachkommen vom Geschichtemuseum des Kreises Brașov-Kronstadt erworben wurde. Somit wurde in die reichen Sammlung der mittelalterlichen und modernen kartographischen Werke eingeordnet.

Titlul Hărții Modovei și a Țării Românești
Nürnberg, 1785

